

Noty o autorach

Jerzy Bartmiński, prof. zw., pracuje w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i w Instytucie Sławiistyki PAN. Członek korespondent PAU. Zajmuje się etnolingwistyką, aksjologią, stylistyką i tekstologią. Autor ponad 500 artykułów naukowych, recenzji, haseł słownikowych. Redaktor wielu tomów zbiorowych. Autor koncepcji i redaktor *Słownika stereotypów i symboli ludowych* (t. 1: *Kosmos*, cz. 1: 1996, cz. 2: 1999). Założyciel i redaktor rocznika „Etnolingwistyka” (t. 1-22, 1988-2010), znajdującego się na polskiej „liście filadelfijskiej”. Wydał między innymi: *O języku folkloru* (1973), *O derywacji stylistycznej. Gwara ludowa w funkcji interdialektu poetyckiego* (1977), *Nazwiska obce w języku polskim* (z I. Bartmińską, 1978), *Folklor – język – poetyka* (1990), *Polskie kolędy ludowe* (2002), *Językowej obraz mira: oczerki po etnolingwistice* (2005), *Językowe podstawy obrazu świata* (2006), *Stereotypy mieszkają w języku* (2007), *Aspects of cognitive ethnolinguistics* (2009), *Tekstologia* (z S. Niebrzegowską-Bartmińską, 2009).

Tul’si Kamila Bhambry, pracuje w University of London. Urodzona w Warszawie w 1981 roku, wychowała się w Niemczech i Indiach. Studiowała literaturę angielską i francuską w Anglii i we Francji. Pracę magisterską w University of Cambridge poświęciła *Pornografii* Witolda Gombrowicza. Kontynuując badania nad twórczością tego autora, pisze pracę doktorską *Creativity and control. Towards a model of authorship in Witold Gombrowicz*.

Hanna Buczyńska-Garewicz, emerytowany profesor College of the Holy Cross (Worcester, Massachusetts, USA). Historyk filozofii i autorka wielu prac w tej dziedzinie. Ostatnio opublikowała m.in.: *Metafizyczne rozważania o czasie. Idea czasu w filozofii i literaturze* (2003), *Miejsca, strony, okolice. Przyczynek do fenomenologii przestrzeni* (2006), *Człowiek wobec losu* (2010).

Katarzyna Chmielewska, dr, adiunkt w Zespole Literatura i Konteksty Instytutu Badań Literackich PAN. Jej zainteresowania naukowe skupiają się wokół teorii

dyskursu, zagadnień autobiografizmu, teorii literatury oraz literatury współczesnej. Podejmowała zagadnienia dyskursu literackiego i estetyki historycznej, wielokrotnie odnosiła się też do kwestii dyskursu publicznego. Redaktorka „Bez Dogmatu”. Publikowała w „Tekstach Drugich”, „Pamiętniku Literackim”, „Midraszu”, „Res Publice Nowej” oraz „La Nouvelle Alternative”. Autorka książki *Strategie podmiotu. „Dziennik” Witolda Gombrowicza* (2010).

Michael C. Corballis, emerytowany profesor psychologii na Uniwersytecie w Auckland. Zajmuje się neurokognitywką, wykorzystując m.in. narzędzia psychologii eksperymentalnej i obrazowania mózgu. Główne tematy jego zainteresowań to percepcja wizualna, pamięć, uwaga oraz asymetria funkcjonalna mózgu. Drugim obszarem badawczym, którym się zajmuje, jest ewolucja języka. Twórca hipotezy o pochodzeniu języków fonicznych od gestów manualnych. Współredaktor tomów: *Memory mechanisms. A tribute to G.V. Goddard* (1991), *The descent of mind. Psychological perspectives on hominid evolution* (1999). Współautor (z Ivanem L. Beale'em) książki *The psychology of left and right* (1976). Autor książek: *Human laterality* (1983), *The lopsided ape. Evolution of the generative mind* (1993), *From hand to mouth. The origins of language* (2002), *The recursive mind. The origins of human language, thought, and civilization* (2011).

Adam Dziadek, prof., pracuje w Zakładzie Poetyki Historycznej i Sztuki Interpretacji Uniwersytetu Śląskiego. Ostatnio opublikował: *Na marginesach lektury. Szkice teoretyczne* (2006), *Obrazy i teksty. Interferencje i interpretacje* (2007). Wydawca *Wyboru wierszy Aleksandra Wata* w serii BN (2008). Swoje rozprawy ogłaszał w „Pamiętniku Literackim”, „Tekstach Drugich” i „Przestrzeniach Teorii”. Tłumacz prac Rolanda Barthes'a, Jacques'a Derridy, Jean-Luca Lancy, Marca Augé oraz książki Marii Delaperriere *Polskie awangardy a poezja europejska* (2004).

Clifford Geertz (1926-2006), znakomity amerykański antropolog, wykładał na uniwersytetach w Chicago i Princeton. Był przedstawicielem antropologii interpretatywnej, w której główny nacisk pada na samego badacza oraz zbiór jego doświadczeń. W języku polskim ukazały się następujące jego prace: *Dzieło i życie. Antropolog jako autor* (2000), *Zastane światło. Antropologiczne refleksje na tematy filozoficzne* (2003), *Wiedza lokalna. Dalsze eseje z zakresu antropologii interpretatywnej* (2005), *Interpretacja kultur. Wybrane eseje* (2005), *Negara. Państwo-teatr na Bali w XIX wieku* (2006).

Wincenty Grajewski, prof., pracuje w Zakładzie Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Tłumacz Lacana, Bachtina, Lévi-Straussa i in. Ostatnio opublikował książkę *Maszyny dialogowe. Szkice teoretycznoliterackie* (2003).

Grzegorz Grochowski, dr, adiunkt w Pracowni Poetyki Teoretycznej Instytutu Badań Literackich PAN. Zajmuje się poetyką i analizą dyskursu. Autor książki *Tekstowe hybrydy. Literackość i jej pogranicza* (2000). Współautor *Słownika pojęć i tekstów kultury* (2002). Tłumacz pracy zbiorowej *Dyskurs jako struktura i proces* pod red. T. van Dijka (2001). Członek kolegium redakcyjnego „Tekstów Drugich”.

Daniel Heller-Roazen, prof., pracuje w Princeton University. Z wykształcenia filozof, germanista i komparatysta. Redaktor jednego z angielskich wydań *Baśni z tysiąca i jednej nocy*, tłumacz dzieł Giorgia Agambena. Autor książek *Fortune's faces. The „Roman de la Rose” and the poetics of contingency* (2003), *Echolalias. On the forgetting of language* (2005), *The inner touch. Archaeology of a sensation* (2007), *The enemy of all. Piracy and the law of nations* (2009). Obecnie pracuje nad książką o harmonii.

Wiaczesław Wsiewołodowicz Iwanow, prof., 21 sierpnia tego roku będzie obchodzić 82 urodziny. Członek Rosyjskiej Akademii Nauk. Do dziś współpracuje z Rosyjskim Państwowym Uniwersytetem Humanistycznym w Moskwie (RGGU), Uniwersytetem Moskiewskim im. M. Łomonosowa oraz Department of Slavic Languages and Literatures and Program of Indo-European Studies w University of California. Znany na całym świecie współtwórca moskiewsko-tartuskiej szkoły semiotycznej, wszechstronny i oryginalny uczony, organizator nauki, poeta, tłumacz. Jego i Władimira Toporowa badania nad mitologią słowiańską są nieprzecznym wzorem precyzji i głębi. Studia nad językami indoeuropejskimi (debiutował książką o hetyckim) podsumowało, ale nie zamknęło, monumentalne dzieło *Język indoeuropejski i indoeuropejczycy* (1984), którego współautorem jest znakomity gruziński lingwista Tamas Gamkrelidze. Wiele prac poświęcił literaturze, zwłaszcza Pasternakowi i Chlebnikowowi. Świetnie obznajomiony z tradycją rosyjską (prace o Bachtinie, Eisensteinie, Florenskim, Wygotskim i wielu innych), wprowadzał też do nauki rosyjskiej dorobek myśli zachodniej, na przykład Levi-Straussa, Hocarta, Dumezila. Idee naukowe Iwanowa odznaczają się niespotykaną interdyscyplinarną śmiałością, jego program edukacyjny, który próbuje realizować kierowana przez niego Rosyjska Szkoła Antropologii RGGU, może być wzorem tego, co Michel Serres nazwał „trzecim wykształceniem” przewyższającym opozycję „dwóch kultur” – naukowej i humanistycznej. Jest cenionym poetą i zasłużonym tłumaczem, także z polskiego. Kilkakrotnie odwiedzał Polskę i wzruszająco o tym w swoich wspomnieniach pisał. Nieliczne polskie przekłady tekstów Iwanowa, rozproszone w czasopismach i antologiach, dają tylko cząstkowe wyobrażenie o dziele tego giganta myśli i erudycji.

Katarzyna Kaczmarczyk, absolwentka filologii polskiej i studentka japonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Zajmuje się semiotyką, neurosemiotyką i narracyjnością, zwłaszcza ogrodów, zbaczając od czasu do czasu w stronę estetyki i neuro-

estetyki. Pracuje nad doktoratem na temat narracji w ogrodach.

E-mail: kasiakaczmarczyk@o2.pl

Danuta Kądziaława, prof. zw., neuropsycholog. Kierownik Katedry Neuropsychologii na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego, a dodatkowo, w ramach tej katedry, kierownik Pracowni Neuropsychologii Klinicznej. Członek Komitetu Psychologii PAN i Komitetu Nauk Psychologicznych PAN. W ostatnich latach koncentruje się na dwu grupach zagadnień: 1) diagnoza i rehabilitacja neuropsychologiczna; 2) neuropsychologiczne charakterystyki doświadczeń obozowych w narracjach byłych więźniów obozów koncentracyjnych. Ostatnio opublikowała: *Rehabilitacja osób z uszkodzeniami lewostronnymi mózgu* (w: *Wybrane zagadnienia rehabilitacji neuropsychologicznej*, red. E. Łojek, A. Bolewska, 2008); (z H.K. Ulatowską, H. Sadowską) *Mental representation of Auschwitz experience. The perspectives of child and adult survivors* (w: *Beyond camp and forced labor. Current international research at survivors of nazi persecution*, ed. J-D. Steinert, J. Weber-Newth, 2008); *Neuropsychologia* (w: *Podstawy psychiatrii*, red. J. Rybakowski i in., 2010); *Auschwitz-Birkenau – miejsce pamięci – w narracjach członków Stowarzyszenia Więźniów – Byłych Dzieci Hitlerowskich Obozów Koncentracyjnych* (w: *Neuropsychologia a humanistyka*, red. M. Pąchalska, G.E. Kwiatkowska, 2010).

Jan Kordys, prof. w Pracowni Poetyki Teoretycznej i Języka Literackiego Instytutu Badań Literackich PAN. Stypendysta Andrew W. Mellon Foundation – Maison des Sciences de l’Homme. Współzałożyciel (razem z antropologiem Paulem Jorionem) grupy badawczej „Théorie et Clinique des Pathologies de la Pensée” (Paryż). Uczestniczył w badaniach nad zaburzeniami dyskursu narracyjnego w afazji. W latach 1998-2007 prowadził seminaria w Szkole Nauk Społecznych przy IFiS PAN. Publikacje: *Mózg i znaki* (1991), *Kategorie antropologiczne i tożsamość narracyjna. Szkice z pogranicza neurosemiotyki i historii kultury* (2006).

William Leidy, doktorant na wydziale slawistyki Stanford University. Pisze rozprawę doktorską na temat „skandalu charyzmatycznego” w literaturze oraz w środowisku literackim. Obecnie przygotowuje artykuł o „typie podziemnym” u Dostojewskiego.

Henryk Markiewicz, emerytowany profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności. Autor prac z zakresu historii literatury polskiej: *Pozytywizm* (1978); teorii literatury i metodologii badań literackich: *Główne problemy wiedzy o literaturze* (1965), *Wymiary dzieła literackiego* (1984); historii krytyki literackiej – *Teorie powieści za granicą* (1995) i nauki o literaturze – *Polska nauka o literaturze* (1981), 6 tomów Prac wybranych (red. S. Balbus, 1995-). Ostatnio wydał: *Dialogi z tradycją. Rozprawy i szkice histo-*

Noty o autorach

rycznoliterackie (2007), *Utarczki i perswazje: 1947-2006* (2007), *Żartem i pół serio* (2008), *Ještě dopowiedzenia. Rozprawy i szkice z wiedzy o literaturze* (2008), *Od Tarnowskiego do Kotta* (2010), *Mój życiorys polonistyczny z historią w tle* (2011).

Maciej Mroziak, dr, adiunkt w Pracowni Poetyki Teoretycznej i Języka Literackiego w Instytucie Badań Literackich PAN. Zajmuje się przede wszystkim twórczością Vladimira Nabokova, poetyką prozy, narratologią, pograniczem językoznawstwa i teorii literatury. Publikował m.in. w „Tekstach Drugich”, „Tekstualiach”, „Stylistyce”.

Michał Mrugalski, dr, adiunkt w Zakładzie Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich Uniwersytetu Warszawskiego, związany z Korespondencyjnym Uniwersytetem Muri im. Franza Kafki. Obecnie pracuje nad książką o niemieckich teoriach tragedii greckiej i ich polskim refleksie.

E-mail: mmrugalski.uw.edu.pl

Gloria Streit Olness, dr, pełni funkcję Assistant Professor w University of North Texas. Zajmuje się neurologiastyką, a zwłaszcza studiami nad afazją. Opublikowała m.in.: (z H.K. Ulatowską, C.L. Hillem i in.) *Repetition in narratives of African Americans. The effects of aphasia* („Discourse Processes” 2010 vol. 30); (z H.K. Ulatowską, L.J. Williamsem-Hubbardem i in.) *Holistic assessment of narrative quality. A social validation study* („Aphasiology” 2005 vol. 19); (z S.E. Mattesonem i C.T. Stewartem) „*Let me tell you the point*”. *How speakers with aphasia assign prominence to information in narratives* („Aphasiology” 2010 vol. 24).

Pierre-Yves Oudeyer, aktualnie pracuje w Institute National de Recherche en Informatique et en Automatique w Bordeaux, gdzie realizuje Starting Grant przyznany przez European Research Council. Ekspert z zakresu robotyki i automatyki. Autor książki *Self-Organization in the evolution of speech. Studies in the evolution of language* (2006); współautor tomów zbiorowych i artykułów naukowych dotyczących mechanizmów, które umożliwiają człowiekowi i robotom rozwijanie zdolności percepcyjnych, motywacyjnych, behawioralnych i społecznych wpływających na reprezentacje kulturowe i interakcje.

Strona domowa autora: <http://www.pyoudeyer.com/>

Marian Płachecki, prof., pracuje w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie. Jego zainteresowania koncentrują się na patologii życia publicznego w wieku XIX i współcześnie. Interdyscyplinarną dziedzinę badań, jaką uprawia od roku 1976, dziś chciałby nazywać antropologią słowa publicznego; chodzi w niej o zrekonstruowanie kształtującego wpływu przekazów publicznych – w tym literatury – na uczestnictwo w kulturze danego miejsca i czasu. Praktyczną demonstracją

takiego podejścia jest jego książka *Wojny domowe. Szkice z antropologii słowa publicznego w dobie zaborów (1800-1880)* (2009).

Maria Prussak, prof., pracuje w Ośrodku Krytyki Tekstu i Edytorstwa Naukowego Instytutu Badań Literackich PAN. Zajmuje się edytorstwem naukowym oraz historią dramatu i teatru. Ostatnio opublikowała książkę *Czy jeszcze słychać głos romantyzmu* (2007). Uczestniczyła w ukończonych już pracach nad edycją *Listów do Adama Mickiewicza*. Zajmuje się rosyjskim okresem życia i twórczości Mickiewicza oraz edycją tomu zawierającego krótkie francuskie teksty poety. Tom ten zainauguruje krytyczne edycje tekstów literatury XIX wieku.

E-mail: maria.prussak@gmail.com

Agata Przybylska, dr, historyk literatury, mieszka w Krakowie. Zainteresowania badawcze: relacje między literaturą, filozofią a teologią mistyczną, antropologią kulturową a literaturą, wiedzą o językowym obrazie świata a glottodydaktyką. Autorka monografii: *Samotność możliwa w człowieku. Mistyka „Poezji i dramatów” Karola Wojtyły* (2002) oraz kilkunastu artykułów naukowych i recenzji publikowanych m.in. na łamach „Znaku”, „Ruchu Literackiego” i „Tygla Kultury”.

Hanna K. Ulatowska, profesor Communication Sciences and Disorders w School of Behavioral and Brain Sciences (University of Texas, Dallas). Wybitna specjalistka w zakresie neurolingwistyki. Zajmuje się przede wszystkim dyskursem pacjentów z afazją, demencją i osób starszych. W 2010 roku otrzymała Copernicus Prize, nagrodę przyznaną przez Polskie Towarzystwo Neurolingwistyczne. Ostatnio opublikowała m.in.: (z M. Sadowską i D. Kądziaławą) *Out of darkness cometh light [Światłość w ciemności świeci]* („Pro Memoria” 2005 t. 22 nr 2); (z G.S. Olness) *Pragmatics and discourse* („Seminars in Speech and Language” 2005); *Journey through narratives. The unexpected vistas* (w: *Studies in the psychology of language and communication*, ed. B. Bokus, 2010).

Anna Wierzbicka, profesor językoznawstwa w Australian National University (Canberra). Jest absolwentką Uniwersytetu Warszawskiego, a doktorat i habilitację uzyskała w Instytucie Badań Literackich PAN. Członek Polskiej Akademii Umiejętności, Rosyjskiej Akademii Nauk, Australian Academy of the Humanities i Australian Social Sciences Academy. Jest laureatką Nagrody Humboldta (1994), Nagrody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (2010) i Nagrody im. Dobruszyna (2010). Opublikowała ponad dwadzieścia książek i kilkadziesiąt artykułów naukowych. Jej zainteresowania naukowe poza językoznawstwem obejmują wiele innych dziedzin, m.in. antropologię i psychologię kulturową. W Polsce wydała m.in. następujące książki: *Język – umysł – kultura* (1999), *Co mówi Jezus? Objasnianie przypowieści ewangelicznych w słowach prostych i uniwersalnych* (2002), *Sło-*

Noty o autorach

wa klucze. Różne języki – różne kultury (2008); *Semantyka. Jednostki i uniwersalia* (2006, wyd. II 2010).

Grzegorz Wołowicz, dr, adiunkt w Zespole Literatura i Konteksty Instytutu Badań Literackich PAN. Zajmuje się życiem literackim Polski Ludowej oraz problemem tzw. rozliczania się polskich pisarzy i, szerzej, polskiego społeczeństwa z komunizmem. Autor licznych artykułów w pismach naukowych i tomach zbiorowych oraz książki *Nowocześni w PRL* (1999).

Agnieszka Wróbel, doktorantka w Instytucie Badań Literackich PAN. Absolwentka polonistyki UW i Gender Studies IBL PAN. Obecnie przygotowuje pracę poświęconą problematyce płci i narodu w polskich androtekstach okresu powojennego.

Paweł Zajas, prof., pracuje w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Badacz stowarzyszony (*research fellow*) University of Pretoria (RPA). Zajmuje się teoriami i literaturami postkolonialnymi, antropologią i socjologią literatury oraz propagandą kulturową. Autor książki *Postkolonialne imaginarium południowoafrykańskie literatury polskiej i niderlandzkiej* (2008). W 2011 roku ma się ukazać jego kolejna książka: *Jak świat prawdziwy stał się bajką. O literaturze niefikcyjnej*.